

Memorandum o spolupráci pri vytvorení pilotnej rómskej národnostnej základnej školy v obci Rakúsy

Názov Ministerstvo školstva, výskumu, vývoja a mládeže Slovenskej republiky
Sídlo Stromová 1, 813 30 Bratislava
IČO 00164381
Štatutárny orgán JUDr. Ing. Tomáš Drucker MSc., minister
(ďalej len „Ministerstvo“ alebo „strana Memoranda“)

a

Názov Obec Rakúsy
Sídlo Rakúsy 35, 059 76 Rakúsy
IČO 00326488
Štatutárny orgán Mgr. Monika Jurašková, starosta
(ďalej len „Rakúsy“ alebo „strana Memoranda“)

a

Názov Prešovská univerzita v Prešove
Sídlo Ul. 17. novembra č.15, 080 01 Prešov
IČO 17070775
Štatutárny orgán Dr. h. c. prof. PhDr. Peter Kónya, PhD., rektor
(ďalej len „PU“ alebo „strana Memoranda“)

a

Názov Asociácia škôl s vyučovaním rómskeho jazyka
Sídlo Požiarnická 1496/1, 04001 Košice - mestská časť Juh
IČO 54692121
Štatutárny orgán Mgr. Irena Adamová, predseda
(ďalej len „Asociácia“ alebo „strana Memoranda“)

spoločne aj „strany Memoranda“

Preambula

Zámerom tohto Memoranda je iniciovanie spolupráce s cieľom vytvorenia **pilotnej rómskej národnostnej školy v obci Rakúsy**.

Ochrana a podpora rozvoja národnostných menšín je prirodzené poslanie pri formovaní modernej spoločnosti. Národnostné menšiny predstavujú dôležitú súčasť našej spoločnosti s veľkým kultúrnym bohatstvom a dôležitým historickým dedičstvom. Ústava Slovenskej republiky v spojení s medzinárodnými dokumentmi zaručuje okrem iného právo národnostných menšín na vzdelanie v ich jazyku.

Na Slovensku žije podľa údajov z Atlasu rómskych komunít 2019 okolo 450 tisíc obyvateľov rómskeho pôvodu, pričom okolo 60 % z nich doma používa primárne rómsky materinský jazyk. Napriek tomuto faktu je na Slovensku iba niekoľko škôl s vyučovaním rómskeho jazyka, a žiadna škola s rómskym vyučovacím jazykom.

Jedným z dôvodov pre malý počet rómskych národnostných škôl je nedostatok pedagogických a odborných zamestnancov so schopnosťou a kvalifikáciou vyučovať a vykonávať odbornú činnosť v takýchto školách.

Výchova a vzdelávanie v jazyku národnostnej menšiny pritom vytvára podmienky pre rozvoj národnostných menšín v oblasti uchovávania a rozvíjania ich identity, jazyka, kultúry a tradícií. Rómske národnostné školy majú potenciál mať pozitívny vplyv na život detí z rómskych komunít. Umožňujú nielen vzdelávanie v materinskom jazyku, ale aj boj proti segregácii – v súlade s tzv. princípmi 3D (desegregácie, degetoizácie a destigmatizácie)¹ – na územiach, kde je podiel rómskych detí vysoký. Rozvoj vzdelávania v rómskom jazyku je aj ďalším krokom k etablovaniu rómskej národnostnej menšiny ako štandardnej národnostnej menšiny na Slovensku.

¹ https://www.romovia.vlada.gov.sk/site/assets/files/1757/metodicky_vyklad_pre_efektivne_uplatnovanie_principov_desegregacie-degetoizacie_a_destigmatizacie_vo_vyzvach_progr.pdf

Článok I

Oblasti spolupráce strán Memoranda

1. Ministerstvo školstva, výskumu, vývoja a mládeže SR

- a) poskytne administratívnu súčinnosť potrebnú na zriadenie národnostnej školy,
- b) akceptuje zriadenie národnostnej školy v Rakúsoch ako splnenie princípov 3D,
- c) spolupodieľa sa na vytvorení a uplatňovaní dočasného vyrovnávacieho opatrenia podľa § 8a zákona č. 365/2004 Z. z. smerom k zabezpečeniu chýbajúcich personálnych a materiálnych kapacít.

2. Obec Rakúsy

- a) zriadi rómsku národnostnú školu podľa § 2 ods. ac) zákona č. 245/2008 Z. z. na svojom území,
- b) zabezpečí materiálno-technické vybavenie pre túto školu aj formou žiadosti z Plánu obnovy a odolnosti SR o pridelenie finančných prostriedkov a iných zdrojov,
- c) uplatní dočasné vyrovnávacie opatrenie smerom k zabezpečeniu chýbajúcich personálnych a materiálnych kapacít.

3. Prešovská univerzita v Prešove poskytne metodickú podporu pri vytvorení národnostnej školy v Rakúsoch.

4. Asociácia škôl s vyučovaním rómskeho jazyka poskytne metodickú podporu pri vytvorení národnostnej školy v Rakúsoch.

Článok II

Záverečné ustanovenia

- 1. Toto Memorandum sa uzatvára na obdobie šiestich rokov odo dňa jeho podpísania všetkými stranami Memoranda.
- 2. Strany Memoranda deklarujú, že vyvinú maximálne úsilie na plnenie cieľov Memoranda, avšak za ich prípadné nesplnenie nenesú žiadne právne následky.

3. Memorandum nadobúda platnosť a účinnosť dňom jeho podpísania oprávnenými zástupcami všetkých strán Memoranda.
4. Strany Memoranda môžu po vzájomnej dohode rozšíriť alebo zúžiť rozsah uskutočňovanej spolupráce dohodnutý v tomto Memorande. Ustanovenia tohto Memoranda možno meniť alebo dopĺňať iba po vzájomnej dohode strán Memoranda v podobe písomných dodatkov podpísaných všetkými stranami Memoranda.
5. Memorandum je vyhotovené v ôsmich exemplároch, v dvoch kópiách pre každú stranu Memoranda.
6. Strany Memoranda vyhlasujú, že si text dôsledne prečítali, obsahu porozumeli, ich zmluvné prejavy sú dostatočne slobodné a jasné, určité a zrozumiteľné, nepodpísali Memorandum v núdzi ani za nápadne nevýhodných podmienok, podpisujúce osoby sú oprávnené k podpisu Memoranda a na znak súhlasu ho podpísali.

Tomáš Drucker
Minister školstva, výskumu, vývoja a mládeže
Bratislava, dňa:

Monika Jurášková
Starostka, obec Rakúsy
Rakúsy, dňa:

Peter Kónya
Rektor, Prešovská univerzita/v Prešove
Prešov, dňa:

Irena Adamová
Predseda, Asociácia škôl s vyučovaním
rómskeho jazyka
Košice, dňa: